

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Radoszycach w dniach 13, 14, 16 i 17 maja 2024 r.

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 8 483 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Michał Pękała.

Ośrodek został powołany Uchwałą Nr XIV/51/90 Gminnej Rady Narodowej w Radoszycach z dnia 25 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach”. Od 1 stycznia 2018 r. Ośrodek nosi nazwę Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w związku z nadaniem miejscowości Radoszyce statusu miasta (zgodnie z Załącznikiem Nr 3 do Statutu Miasta i Gminy Radoszyce przyjętego Uchwałą Nr XXXI /176/ 2017 Rady Gminy Radoszyce z dnia 17 listopada 2017 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miasta i Gminy Radoszyce). Ośrodek posiada własny REGON 290777092 i NIP 658 14 59 653. Kierownikiem Ośrodka jest Pani Jolanta Moszczyńska.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr VI/32/2019 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach, zmieniony Uchwałą Nr XVII/95/2020 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 12 lutego 2020 r. i Uchwałą Nr XXIII/126/2020 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 11 sierpnia 2020 r.;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 5/2018 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 15 marca 2018 r. zmieniony Zarządzeniem nr 16/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. i Zarządzeniem nr 25/2020 z dnia 15 grudnia 2020 r.;
- 3) Uchwałą Nr VII/31/2015 Rady Gminy Radoszyce z dnia 25 maja 2015 r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2024;
- 4) Uchwałą Nr VI/33/2019 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,

- z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego, lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania; zmieniona Uchwałą Nr XXXII/170/2021 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 30 marca 2021 r.
- 5) Uchwałą Nr LXXXIV/382/2024 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 15 marca 2024 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego, lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.
 - 6) Uchwałą Nr XIV/79/2019 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
 - 7) Uchwałą Nr LXV/306/2023 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
 - 8) Uchwałą Nr LXXIX/364/2023 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w formie posiłku albo świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 oraz zasad zwrotu tych wydatków;
 - 9) Uchwałą Nr IV/22/2018 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Radoszyce „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
 - 10) Uchwałą Nr LXXIX/363/2023 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie przyjęcia wieloletniego Programu osłonowego dla Miasta i Gminy Radoszyce w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028; zmieniona Uchwałą Nr LXXXI/372/2024 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 22 stycznia 2024 r.;
 - 11) Zarządzenia Nr 1/2023 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 02.01.2023 r. w sprawie ustalenia wysokości kwot

miesięcznych zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2023;

- 12) Zarządzenia Nr 1/2024 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 02.01.2024 r. w sprawie ustalenia wysokości kwot miesięcznych zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2024;
- 13) Zarządzenia Nr 2/2023 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 30.01.2023 r. w sprawie ustalenia wysokości kosztów specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez logopedę zatrudnionego na umowę zlecenie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2023;
- 14) Zarządzenia Nr 3/2023 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 30.01.2023 r. w sprawie ustalenia wysokości kosztów specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez pedagoga zatrudnionego na umowę zlecenie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2023;
- 15) Zarządzenia Nr 4/2023 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 30.01.2023 r. w sprawie ustalenia wysokości kosztów specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez rehabilitanta zatrudnionego na umowę zlecenie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2023;
- 16) Zarządzenia Nr 2/2024 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 30.01.2024 r. w sprawie ustalenia wysokości kosztów specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez rehabilitanta zatrudnionego na umowę zlecenie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2024;
- 17) Zarządzenia Nr 3/2024 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 30.01.2024 r. w sprawie ustalenia wysokości kosztów specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez pedagoga zatrudnionego na umowę zlecenie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2024;

- 18) Zarządzenia Nr 4/2024 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach z dnia 30.01.2024 r. w sprawie ustalenia wysokości kosztów specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez logopedę zatrudnionego na umowę zlecenie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2024;
- 19) Upoważnienie Nr PS.0113/6/2004 Wójta Gminy Radoszyce z dnia 14 grudnia 2004 roku dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

Statut MGOPS zawiera nieaktualne przepisy dotyczące zadań Ośrodka z zakresu pomocy społecznej.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

1. Magdalena Pracon, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie 370/2024 z dnia 10 maja 2024 r. – kierujący zespołem inspektorów;
2. Katarzyna Wach, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 369/2024 z dnia 10 maja 2024 r.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach* pod pozycją 3/2024.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 13, 14, 16 i 17 maja 2024 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach mieści się na wysokim parterze budynku należącego do Gminy przy ul. Papieża Jana Pawła II 33, 26-230 Radoszyce, tel. 41 373-53-77. OPS ma do dyspozycji 7 pomieszczeń. Trzech pracowników socjalnych posiada odrębny pokój do pracy, dwóch pracowników socjalnych zajmuje jeden duży pokój, pozostali pracownicy, czyli księgowość, kadry, asystent rodziny, kierownik Ośrodka posiadają odrębne pokoje (Załącznik nr 1 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS, pkt 10). Pomieszczenia wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. W razie potrzeby przeprowadzenia z klientem indywidualnej rozmowy jest możliwość skorzystania z pokoju asystenta rodziny. Stwierdzono natomiast, że budynek jest stary, niedocieplony, pokoje i korytarze są wąskie, do wejścia do obiektu prowadzą schody, brak podjazdu dla osób niepełnosprawnych, osoby, które mają problemy z poruszaniem się są przyjmowane przed budynkiem. Ponadto w oknach są kraty, co stanowi potencjalne zagrożenie dla pracowników (Załącznik nr 2 – Protokół oględzin).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i bezrobocie.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie MGOPS.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radoszycach w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy było 9 pracowników, w tym: kierownik, specjalista pracy socjalnej, specjalista pracy z rodziną, 3 starszych pracowników socjalnych oraz 3 opiekunki środowiskowe. Ponadto na umowę zlecenie zatrudnione były 3 osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi: pedagog, fizjoterapeuta, logopeda (Załącznik nr 3 – Tabela

dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz Zał. nr 1 pkt 26).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik Ośrodka posiada odpowiednie kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ma dyplom ukończenia specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej oraz ponad 3-letni staż pracy w pomocy społecznej. Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy, posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych (wg etatów):

$8\ 483/5 = 1\ 697$

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 5 pracowników socjalnych na pełny etat i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 697 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

Zasilki stale

Z informacji przekazanych przez Kierownika MGOPS (Zał. nr 1, pkt 23) wynika, że Ośrodek pomoc w formie zasiłków stałych w roku 2023 realizował na rzecz 83 osób, a w roku 2024 do dnia kontroli tą formą pomocy objęte były 74 osoby. W roku 2023 opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 68 osób, a w roku bieżącym dla 63 osób.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:

MGOPS.5100.56.2.2023;	MGOPS.5100.54.2023;	MGOPS.5100.52.2024;
MGOPS.5100.62.2023;	MGOPS.5100.51.2024;	MGOPS.5100.24.2024;
MGOPS.5100.59.2023;	MGOPS.5100.41.2024;	MGOPS.5100.46.2024;
MGOPS.5100.56.2.2023.		

Skontrolowane akta zawierały m.in. wywiad środowiskowy, oświadczenie klienta, oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, decyzja dot. wielkości gospodarstwa rolnego, odcinek renty z KRUS, faktury za leki.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano wysokość zasiłku, okres, na jaki został przyznany, sposób i termin wypłaty świadczenia.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest dostarczana odrębnym pismem.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.).

W styczniu 2024 r., w związku ze zmianą przepisów dotyczących podwyższenia kwoty zasiłku stałego, wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje zmieniające wysokość świadczeń.

W sprawdzonych decyzjach administracyjnych przyznających zasiłki stałe zespół kontrolny odnotował, że decyzjom, których termin realizacji przypadł przed dniem ich uprawomocnienia się, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, informując o tym fakcie klienta w sentencji, postanowieniu i uzasadnieniu decyzji.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Zasilki okresowe

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka w 2023 roku MGOPS w Radoszycach realizował pomoc w formie zasiłków okresowych na rzecz 85 rodzin, a w 2024 r. do dnia kontroli – 49 rodzin. Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano dokumentację wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji:

MGOPS.5101.32.2024; MGOPS.5101.16.2024; MGOPS.5101.22.2.2024;
MGOPS.5101.40.3.2023; MGOPS.5101.4.2024; MGOPS.5101.7.2.2024;
MGOPS.5101.42.2024; MGOPS.5101.39.2024; MGOPS.5101.9.2.2024;
MGOPS.5101.23.2024.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdowały się m.in.: oświadczenia klienta o dochodach, oświadczenia o stanie majątkowym, raport-status osoby bezrobotnej, zaświadczenia z KRUS o ubezpieczeniu, faktury za leki.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji podawano wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki jej udzielono, z jakiego powodu oraz sposób i termin wypłaty.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych odnotowano, że decyzjom, których termin płatności przypadał przed dniem ich uprawomocnienia nadano rygor natychmiastowej wykonalności, o czym poinformowano klienta w sposób prawidłowy.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Posilek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS wynika, że w ramach wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu” w roku 2023 z pomocy w formie posiłku w szkole skorzystało łącznie 117 uczniów, zasiłki celowe na zakup produktów żywnościowych

otrzymało 216 rodzin o liczbie osób w rodzinach 464. W roku 2024 do dnia kontroli posiłkami w szkołach objętych jest 88 uczniów, a pomocą w formie zasiłków celowych – 140 rodzin. Kierownik MGOPS w Radoszycach w styczniu każdego roku wydaje zarządzenie w sprawie ustalenia wysokości kwot miesięcznych zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności realizowanych przez OPS. W badanym okresie ustalona kwota świadczenia pieniężnego na osobę miesięcznie mogła wynosić od 50 zł do 300 zł.

Dożywianie na terenie Gminy w badanym okresie było prowadzone w 6 placówkach oświatowych koszt posiłku wynosił od 2 zł do 6 zł, w 2023 r. dożywiano 108 dzieci, a w 2024 roku – 81 uczniów. Dodatkowo poza terenem Gminy w roku 2023 Ośrodek finansował wyżywienie 9 dzieciom w 3 placówkach, a koszt gorącego posiłku wyniósł 6 zł i 11,50 zł, w roku 2024 pomocą objętych jest 7 dzieci w tych samych placówkach, z takim samym kosztem.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o nr:

- pomoc w formie zasiłków celowych:

MGOPS.5114.45.2024; MGOPS.5114.99.2024; MGOPS.5114.50.2024;
MGOPS.5114.19.3.2024; MGOPS.5114.75.2.2024; MGOPS.5114.90.2024;
MGOPS.5114.45.6.2023; MGOPS.5114.45.5.2023; MGOPS.5114.11.3.2024;
MGOPS.5114.11.2024;

- pomoc w formie posiłku w szkole:

MGOPS.5113.39.2024; MGOPS.5113.44.2024; MGOPS.5113.21.2.2023;
MGOPS.5113.28.2023; MGOPS.5113.34.2024; MGOPS.5113.8.2024;
MGOPS.5113.2.2.2023; MGOPS.5113.2.2023; MGOPS.5113.1.2023; MGOPS.5113.36.2023.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajdowała się kompletna dokumentacja, określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o odpowiednie przepisy i aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przywołano również Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r.

w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, Uchwały Rady Miejskiej dot. dożywiania i upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Decyzje przyznające posiłek w szkole wydawane były prawidłowo w ramach roku kalendarzowego.

W podstawie prawnej decyzji na zasiłki celowe i posiłek w szkole przywoływano art. 130 § 4 k.p.a. zamiast art. 108, a w postanowieniu i uzasadnieniu informowano o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe brak zapisu, że świadczenie pieniężne ma formę zasiłku celowego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, MGOPS przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia czy opał. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

W roku 2023 pomocą w formie zasiłku celowego objętych zostało 36 rodzin, a w formie specjalnego zasiłku celowego – 58 rodzin. W roku 2024 do dnia kontroli zasiłku celowego udzielono 2 samotnym osobom, a specjalny zasiłek celowy przyznano 47 rodzinom. Pomoc przyznawano w szczególności na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

- zasiłek celowy:

MGOPS.5102.9.2.2023;	MGOPS.5102.1.2024;	MGOPS.5102.5.2023;
MGOPS.5102.35.2023;	MGOPS.5102.11.2023;	MGOPS.5102.6.10.2023;
MGOPS.5102.13.2023;	MGOPS.5102.12.7.2023;	MGOPS.5102.34.2023;
MGOPS.5102.3.8.2023;		

- specjalny zasiłek celowy:

MGOPS.5102.spc.31.2.2024; MGOPS.5102.spc.36.2024; MGOPS.5102.38.2024;
MGOPS.5102.20.4.2023; MGOPS.5102.6.3.2024; MGOPS.5102.spc.42.2024;
MGOPS.5102spc.6.7.2023; MGOPS.5102spc.17.4.2023; MGOPS.5102spc.18.2.2023;
MGOPS.5102spc.43.2024.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: decyzja dot. zasiłku pielęgnacyjnego, odcinki rent/emerytur, raport z PUP, faktury za leki, oświadczenia klienta o dochodach i wydatkach rodziny, oświadczenia o stanie majątkowym.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określono wysokość przyznanej pomocy, miesiąc za jaki przyznano pomoc, cel na jaki udzielono świadczenia oraz sposób i termin wypłaty.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie objętym kontrolą realizował usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W roku 2023 koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 17 zł, a od kwietnia – 28 zł. W kwietniu 2024 r. koszt jednej godziny usług wzrósł do 36 zł. W roku 2023 pomoc świadczona była na rzecz 27 osób, w tym 21 mieszkańców Gminy objętych zostało dofinansowaniem z programu „Opieka 75+”. W roku 2024 OPS usługami opiekuńczymi objął

18 osób. W roku 2024 wdrożona została również usługa opiekuńcza w formie usług sąsiedzkich, która jest realizowana na rzecz 11 osób. Opiekunki, które świadczą usługi opiekuńcze są zatrudnione w Ośrodku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, mają odpowiednie przygotowanie zawodowe – w 2023 r. były to 4 osoby, a na dzień kontroli 3 osoby. Natomiast osoby do realizacji pomocy sąsiedzkiej zostały wskazane przez osoby potrzebujące tej formy wsparcia, mają ukończony kurs pierwszej pomocy przedmedycznej i niejednokrotnie odpowiednie przygotowanie zawodowe. W badanym okresie żadnej osobie nie odmówiono wsparcia.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

MGOPS.5122.1.2024; MGOPS.5122.6.2024; MGOPS.5122ps.11.2024;
MGOPS.5122.4.2023; MGOPS.5122us.3.2024; MGOPS.5122.15.2024;
MGOPS.5122.5.2.2024; MGOPS.5122.19.2023; MGOPS.5122.14.2024;
MGOPS.5122.2.2.2024.

W aktach klientów znajdowały się m.in.: oświadczenia klienta o dochodach i wydatkach rodziny, oświadczenia o stanie majątkowym, odcinki emerytur, zaświadczenie lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwały Rady Miejskiej dot. usług opiekuńczych oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Wymienione akty prawne przywołano z aktualnie obowiązującymi publikatorami.

W postanowieniu decyzji określono okres, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę dni i godzin dziennie, kto jest realizatorem usług, pełny koszt 1 godziny, procentową odpłatność za 1 godzinę, termin i sposób uiszczenia odpłatności/zwolnienie z odpłatności. W decyzjach przyznających zwykle usługi opiekuńcze brak zakresu usług, informacja ta widnieje w decyzjach na usługi sąsiedzkie.

Decyzjom, których realizacja przypadała przed dniem ich uprawomocnienia się nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej).

W 2023 roku pomoc realizowana była u 9 osób, w bieżącym roku – u 8 osób. W badanym okresie żadnej osobie nie odmówiono wsparcia w tym zakresie. Usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi były świadczone przez 3 specjalistów zatrudnionych w Ośrodku na podstawie umowy zlecenia (pedagog, fizjoterapeuta, logopeda). Osoby te legitymują się właściwymi kwalifikacjami.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

MGOPS.5122.A.3.2024; MGOPS.5122.SUO.A.2.2023; MGOPS.5122.SUO.A.2.2024;
MGOPS.5122SUO.A.R.4.2024; MGOPS.5122SUO.A.5.2023; MGOPS.5122.SUO.A.1.2024;
MGOPS.5122SUO.L.2.2.2023; MGOPS.5122.SUO.A.1.3.2023;
MGOPS.5122.SUO.P.R.4.2024; MGOPS.5122.suo.r.3.2023.

W aktach klientów znajdowały się m.in.: oświadczenia klienta o dochodach, oświadczenia o stanie majątkowym, zaświadczenie lekarskie od neurologa lub psychiatry, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, kopie decyzji o świadczeniu pielęgnacyjnym, zaświadczenie ze szkoły o objęciu nauczaniem indywidualnym.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, ustawę o ochronie zdrowia psychicznego, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, zarządzenie Kierownika MGOPS w sprawie ustalenia kosztów usług oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Wymienione akty prawne przywołano z aktualnie obowiązującymi publikatorami.

W postanowieniu decyzji określono okres, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę godzin miesięcznie, kto jest realizatorem usług, pełny koszt 1 godziny, procentową odpłatność za 1 godzinę, termin i sposób uiszczenia odpłatności.

Decyzjom, których realizacja przypadła przed dniem ich uprawomocnienia się nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek kieruje do domu pomocy społecznej. Obecnie w DPS przebywają 22 osoby, w okresie objętym kontrolą skierowano 6 osób.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W OPS realizowana jest praca socjalna zarówno w trakcie przeprowadzania wywiadów środowiskowych i wizyt w środowisku, a także w przypadku zgłoszenia się osób do tutejszego ośrodka. Pracownicy socjalni służą pomocą w ustalaniu uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych, zdrowotnych, kontaktach z właściwymi instytucjami, w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych, w trakcie procedury Niebieskiej Karty, prowadzą rozmowy motywujące mające na celu pobudzenie aktywności np. na rynku pracy czy w innych sferach życia społecznego czy rodzinnego, a także motywujące do podjęcia działań zmierzających do zmiany sytuacji życiowej, udzielaniu informacji o możliwości skorzystania z różnych form pomocy, udzielanie porad wskazówek itp. Pracownicy socjalni utrzymują kontakt z kuratorami, asystentem rodziny, policją w celu zapewnienia zintegrowanej pomocy rodzinom i osobom tego wymagającym.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które jak opisano powyżej mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. W badanym okresie pracownicy socjalni zawarli tylko 1 kontrakt socjalny.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego, a także usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdowały się dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Do Regulaminu Ośrodka nie wnosi się zastrzeżeń. Natomiast Statut MGOPS zawiera nieaktualne przepisy dotyczące zadań Ośrodka z zakresu pomocy społecznej.

Stwierdzono, że warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Stwierdzono, że budynek jest stary, niedocieplony, pokoje i korytarze są wąskie, do wejścia do obiektu prowadzą schody, brak podjazdu dla osób niepełnosprawnych, osoby, które mają problemy z poruszaniem się są przyjmowane przed budynkiem. Ponadto w oknach są kraty, co stanowi potencjalne zagrożenie dla pracowników.

Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończył specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 5 pracowników socjalnych na pełny etat i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 697 mieszkańców.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest przekazywana odrębnym pismem.

W styczniu 2024 r., w związku ze zmianą przepisów dotyczących podwyższenia kwoty zasiłku stałego, wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje zmieniające wysokość świadczeń.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz

kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Ponadto, w zależności od formy pomocy, przytoczono odpowiednie uchwały Rady Miejskiej dotyczące dożywiania i usług opiekuńczych, Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

W skontrolowanych decyzjach prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności – z wyjątkiem decyzji wydanych w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”. W podstawie prawnej decyzji na zasiłki celowe i na posiłek w szkole przywoływano art. 130 § 4 k.p.a. zamiast art. 108, a w postanowieniu i uzasadnieniu informowano o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe z programu „Posiłek w szkole i w domu” brak zapisu, że świadczenie pieniężne ma formę zasiłku celowego.

W postanowieniu decyzji administracyjnych przyznających zwykle usługi opiekuńcze brak informacji o zakresie usług.

W pouczeniu wszystkich skontrolowanych decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.).

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zespół kontrolny ustalił, że OPS nie wykorzystuje kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, działalność kontrolowanej jednostki **ocenia się pozytywnie z uchybieniami**, przy czym w zakresie objętym kontrolą stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla wykonywanych zadań.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki. Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
2. Protokół oględzin.
3. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Katarzyna Wach

Kielce, dnia 5 czerwca 2024 r.

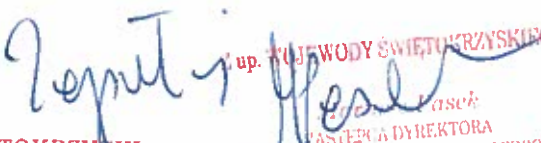
Ze strony kontrolowanej:

Jolanta Moszczyńska
KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Radoszycach

Data i podpis

Radoszyce, 10.06.2024

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Radoszycach
ul. Papieża Jana Pawła II 33, tel./fax 41/373-53-77
26-230 Radoszyce
woj. świętokrzyskie

up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Kielce
KIEROWNIK
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA
ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce